

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

ЗБІРНИК

матеріалів Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Полтава, 11–12 жовтня 2017 року)

Полтава
ПВЕТ
2017

УДК 336–043.86
П78

Програмний комітет

Голова:

О. О. Нестуля, д. і. н., професор, ректор ПУЕТ.

Співголови:

Є. Б. Аймагамбетов, д. е. н., професор, ректор Карагандинського економічного університету (Казспоживспілка);

Е. А. Гулієв, д. е. н., професор, ректор Азербайджанського університету кооперації;

Статсв Статі, д. е. н., професор, ректор Університету національного і світового господарства;

Л. О. Шавага, д. е. н., професор, ректор Кооперативно-торгового університету Молдови;

К. К. Шебеко, д. е. н., професор, ректор Закладу освіти «Поліський державний університет»;

С. М. Лебедева, д. е. н., професор, ректор Білоруського торговельно-економічного університету споживчої кооперації;

Х. Н. Факеров, д. е. н., професор, ректор Таджикиського державного університету комерції;

Н. С. Педченко, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ;

С. В. Гаркуша, д. т. н., професор, проректор із наукової роботи ПУЕТ;

О. В. Чернявська, д. е. н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи (міжнародні зв'язки, міжнародна діяльність, європейська та євроатлантична інтеграція) ПУЕТ;

Н. В. Герман, доцент, директор науково-навчального центру ПУЕТ.

Організаційний комітет

Голова:

В. В. Карцева, д. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ.

Члени організаційного комітету:

С. Б. Єгоричева, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

М. Б. Чижевська, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

Г. М. Сидоренко-Мельник, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

О. С. Вовченко, асистент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ.

П78 Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 11–12 жовтня 2017 року). – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 165 с. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM). – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-290-7

У збірнику представлені матеріали доповідей, які оприлюднені на Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи у сучасних умовах».

Розраховано на наукових та науково-практичних працівників вищих навчальних закладів і наукових установ, аспірантів, студентів, практичних працівників та широкий читачий загал.

УДК 336–043.86

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі», 2017

ISBN 978-966-184-290-7

*Н. С. Педченко, д. е. н., професор;
В. В. Грищенко, аспірант
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет
економіки і торгівлі»
м. Полтава*

МІСЦЕ ТА РОЛЬ ЗАОЩАДЖЕНЬ ДОМОГОСПОДАРСТВ В ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Заощадження домогосподарств виступають важливим джерелом фінансування інвестиційних процесів в економіці держави. Нажаль такий інструмент формування заощаджень домогосподарств як цінні папери найменше поширений у практиці управління населенням власними тимчасово вільними коштами. Це підтверджується низькою часткою цінних паперів інститутів спільного інвестування, що розміщені на руках в українців (рис. 1).

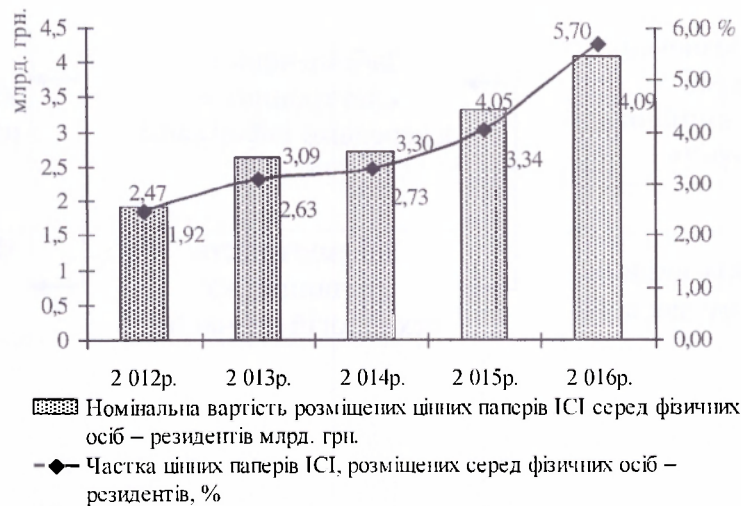

Рисунок 1 – Динаміка номінальної вартості розміщених цінних паперів інститутів спільного інвестування серед фізичних осіб – резидентів в Україні за 2012–2016 рр. [1]

Так, номінальна вартість розміщених цінних паперів ІСІ серед фізичних осіб – резидентів в Україні у 2016 р. склала 4,09 млрд грн, що у 120 разів менше за суму банківських депозитів населення. Такий

стан заощаджень вітчизняних домогосподарств свідчить про поміркованість їх фінансової поведінки, яка сформована не без впливу низького рівня фінансової грамотності населення України, але переважним чином залежить від рівня добробуту українських сімей.

Якщо поглянути на розподіл цінних паперів за загальною номінальною вартістю на рахунках власників у депозитарних установах, то з впевненістю можна підтвердити вище вказані висновки про те, що на сьогодні домогосподарства не є активними учасниками ринку інвестицій, хоча представляють собою потенційно потужне джерело для інвестиційних вливань в економіку. Так, частка цінних паперів на рахунках резидентів депонентів-фізичних осіб у 2016 р. становила 1,9 %, у 2013 р. вона була вищою – 7,1 %. Це пов'язано із зменшенням номінальної вартості цінних паперів, що знаходять на рахунках фізичних осіб в депозитарних установах. Якщо у 2013 р. вона становила 53,13 млрд грн, то у 2016 р. на 40 % менше, що у вартісному вираженні склало 31,8 млрд грн. Причиною цього є погіршення інвестиційних умов в Україні внаслідок наростання ризиків.

Тому за сучасних умов значно виграшними для інвесторів з точки зору збалансування прибутковості й надійності залишаються саме банківські депозити, що відповідно впливає на уподобання домогосподарств щодо вибору інструменту інвестування та виділити основні моменти, які перешкоджають пошукванню процесу залучення коштів домогосподарств до вітчизняної економіки.

Отже, можна зробити висновок, що в умовах ринкової економіки домогосподарство, здійснюючи заощадження своїх коштів, має потужний арсенал різноманітних інструментів. Формування у домогосподарств заощаджень саме організованої форми є яскравим показником стабільності в суспільстві та довіри до фінансової системи, адже накопичення готівки у населення не дає змоги залучити цей ресурс для потреб економіки.

Список використаних інформаційних джерел

1. Статистична інформація про діяльність інститутів спільного інвестування в Україні [Електронний ресурс] / Фондовий ринок : [веб-сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку]. – Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/fund/analytics>. – Назва з екрана.